

MAGYARSAÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Helyben: Egy óra kor. 1.-	Vidékre: Egy óra kor. 1.20
Negyedévre 3.-	Negyedévre 3.00
Félévre 6.-	Félévre 7.-
Egész évre 12.-	Egész évre 14.-

Egyes szám 4 fillér, vidéken 6 fillér.

A lap megjelenik hétfő kivételével minden nap
Kéziratokat nem ad vissza a szerkesztőség.
Telefon száma 54-67.

SZERKESZTŐSEG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28
Hirdetések petit számítású, díjazás szerint.
Apró hirdetések ára: egy szó 4 fillér, vastagabb betűvel 8 fillér.

Uj apostolok.

Budapest, január 8.

Meg vagyunk irva, hogy: «Lészen olyan idő, melyben az igaz tudományt nem szenvedik, hanem az ő tulajdon kívánságok szerint maguknak gyűjtenek tanítókat . . . és az igazságtól az ő füleiket elfordítják, fordulnak pedig *hiábavaló beszédek* hallgatásokra» . . .

És lőn, hogy nagy zene-bona esett a szép magyar Alföldön és nagy csodálkozás támadt az előjárókban, hallván, hogy a tiszaparti kubikos meg a csongrádi arató: Vairesse, Morus Tamás, Campanella Rousseau, Saint-Simon, Charles Fourier, Robert Owen, Proudhon Cabet, Marx, Lassale, Engels s több e féle új apostolokra esküszik és Historie de Seorambes; Civitas Soli; Contra et Social; Le Plahanstere; Voyage en Icarie; Das Capital; Entwickelung des Socialismus és más ilyen írásokból szaval, a Miatyánkot azonban nem tudja, a tiz parancsolatot még ugy se.

Összegyűlének azért tanácskozársra és hozának szuronyos katonákat és csendőröket a neki vadult népre. Lőn is azután béke és nagy csendesség . . .

Mily szomorú változás rövid fél század alatt. Ötven év előtt legendaszerű hősiességgel küzdött a magyar honvéd a szabad magyar hazáért és ma, annak a hős honvédeknek a fia, meg az unokája, a hazát és nemzetet nem ismerő vörös szociálisták ugynevezett «*munkás marseillais*»-nek üvöltözése mellett, megzavarja a népszabadság ünnepét. Nem mese, megtörtént néhány év előtt Hódmezővásárhelyen.

Szomorú változás, ijesztő sülyedés, de komoly intelem is egyben. Komoly intelem mindazoknak, kiknek nagy részük van ennek a szomorú változásnak, ennek az ijesztő sülyedésnek megteremtésében. Mert nálunk hál' Istennek és ez az egyetlen vigasztaló, egyes helyi bajokat leszámítva, nem a nép helyzetének elviselhetetlen voltában, hanem a nép magárahagyatottságában van a baj gyökere, a szociálisták mérge.

Komoly intelem ez a sülyedés és szól első sorban azoknak, akik nem teljesítették kötelességeiket és nem törődtek a gondjaikra bizott néppel. Súlyos kötelességmulasztás terheli a papságot, a hivatalnokot, a birtokosostályt és mindazokat az intelligens elemeket, melyek hivatta vannak a népet első sorban jó példaadásal vezetni. Ha teljesítették volna kötelességüket, akkor nem történhetett volna meg ez az ijesztő sülyedés és nem özlönte volna el országunkat az új apostolok sötét serege. Ha teljesítették volna kötelességeiket, akkor nem férközhettek volna népünkhöz a nyugati államokban kenyeret nem találó, selejtes, dologtalan elem, az ugynevezett szociálista tanoktól megvadult népség. Nem tudulhatott volna be hozzánk

ily nagy számban ez a munkakerülő nép, mely a mások rovására óhajt élni — még pedig jól élni.

Nem szervezkehdhetett volna, nem alapíthatott volna lapokat, nem küldhetett volna körutazásokra izgató ügynököket. Ezek nélkül pedig nem tört volna ki véres zendülésekben az arató nép. Nem következett volna a csendőr sortüz, meg a katonaság kirendelése.

Igy azonban a mételey gyorsan terjedt. Az új apostolok által elhintett mag jó talajra akadt. Ki is kelt csakhamar és lett belőle az internacionális szociálisták mérges növénye, melyet a mind szélesebb körben terjedő nyomor, a régi tekintélyek romba dőlése és az erkölcsök elzülése, mind nagyobbra növelt.

Most már az *cucidistának* nem kell haza, nem kell család, nem kell vallás — nem Isten, csak elvtárs, vagyonszűkösség és földosztás. És hogy ez így van, az nálunk, újra mondom, legnagyobb részben az új apostolok s a nemzetközi szociálista izgatók munkája, amelyet nagyon megkönnyített a nép magárahagyatottsága. De most már legfőbb ideje, hogy kötelességmulasztásainknak tudatára ébredve, a bajok orvoslásához lássunk. Nem nézhetjük büntetlenül az eddigi tétlenségben a veszély rohamos terjedését. Nem kell azonban azt hinni, hogy a vész tovább terjedését el lehet nyomni egyes izgatók eltoloncolásával, bebörtönözésével, vagy a szuronyok hatalmával. Koránt sem. De nem a jótékonyosság és irgalmassági cselekedetek gyakorlásával sem. Leves-, tej-, kenyérossztással és jótékonycélu bálokkal sem hárihatjuk el a katasztrófát, mely pedig mulhatlanul bekövetkezik, ha ezen a nyomon haladunk tovább.

Az orvoslásnak pedig nem szabad késnie, mert ha kitör a szociális forradalom vihara, elemi erővel fog végig söpörni Európán Nyugatról Keletre, soha nem látott rémek egész sorozatát idézve fel. Romba fogja dönteni a modern kulturálmok társadalmát és állami rendjét. Dinamittal, melinittel, a modern technika és chemia mindenféle romboló szerével elfogja pusztítani az emberiség százezreit. Nagy és hatalmas népek talán új életre kelnek a pusztító vihar után, de nekünk magyaroknak bizonyos halálunk lesz egy ilyen forradalom. Ez pedig be fog következni, ha most, mikor még van időnk a veszély elhárítására, teljes erővel munkához nem látunk és nem vetünk gátat a nép további romlásának és az új apostolok pusztító munkájának.

Célra vezető munka pedig csak az lehet, ha elvonjuk a népet az idegen izgatóktól, ha teljesítjük kötelességeinket, ha ápoljuk, neveljük és gondozzuk népünket.

Ne késlekedjünk tovább, ne forgácsoljuk szét erőnket áldatlan harcokba, ne hintsük tovább is a lelkekbe a gyűlölködés mérget. Egyetértve, békében, szeretetben, igaz szeretettel forduljunk

a gyengékhez, az elhagyatottakhoz. Allitsuk vissza a megrendült hitet és a rombadőlt tekintélyeket. Szerezzük meg a tiszteletet mindennek, ami tiszteletre méltó, mert ha még sokáig marakodunk és sokáig tanakodunk, féltő, hogy később már semmi munkának sem lesz eredménye. Semmiféle szónak nem lesz meghallgatója és elkövetkezik hazánk pusztulása, fajunk végromlása.

Tóthvárad Kornis Elemér.

Budapest, január 8.

A képviselőház legközelebb holnap délelőtt 10 órakor tart ülést, melyen folytatják az ujoncjutalékról szóló törvényjavaslat részletes tárgyalását.

Időközi választások. Nagykikindáról táviratozzák: A szerencsétlen véget ért Eremit Pál országgyűlési képviselő helyére a nagykikindai szabadelvű párt tagjai Telesky Kristóf főszozabirót jelölik. A jelöltséget mind a magyarok, mind a szerbek egyaránt támogatják s valószínű, hogy Teleskyt egyhangulag választják meg. — Rimaszombattól táviratozzák: A Fáy István lemondása folytán megüresedett rimaszécsi választókerületben e hónap 14-én lesz a választás. A választást Lukács Géza megyei főjegyző fogja vezetni. A szavazatszedő-küldöttség elnöke Horváth József földbirtokos lesz. A függetlenségi párt vezérferfiái közül eddig senki sem vállalkozott a jelöltség elfogadására s így az egyedüli komoly jelölt dr. Sztójkovics Emil földbirtokos, aki szabadelvű párti programmal lép fel. — A nagykárolyi függetlenségi párt tegnap tartott jelölés értekezletén a kerület képviselőjéül dr. Varságh Zoltánt jelölték a szabadelvű párt jelöltjével, gróf Károlyi Györggyel szemben.

A képviselőház nem gyászol. A Bud. Tud. közli: A lapoknak az a híre, mintha a képviselőház Eremit Pál országgyűlési képviselő temetésén magát Csávossy Béla háznagy vezetése mellett küldöttség által képviseltette volna, teljesen valótlan.

Krónika.

Budapest, jan. 8.

Halad az idő s a politikai helyzetben semmi olyan jelenség nem vehető észre, mely a gyors kibontakozás reményét indokoltá tenné. Eddig némiképpen lankadt volt az állapot — olyanféle, mint Széll Kálmán idejében s a politikai világ lethargiával várta, hogy milyen kibontakozás lesz ebből a passzív rezisztenciából, melyet a kormány vezéreszmének elfogadott.

A legutóbbi események azonban oly perspektívát nyújtanak, melyben az eddigi fásult hangulat felolvad s nyugtalanságra ad okot. Eseménynek, negatív eseménynek lehet nevezni azt a tényt, hogy ime halad az idő, a kereskedelmi szerződések felmondásának ideje közelget s még csak alapunk sincs, hogy a megújítandó kereskedelmi szerződések nézve a tárgyalásokat fel lehetne venni. Gondolni se jó arra, mi történe akkor, ha a szerződés felmondások új vámtarifa nélkül találnának bennünket. Pedig veszedelmesen közeleg már a tizenkettő óra, anélkül, hogy parlamentünk munkaképességét vissza nyerte volna.

Keletről egy másik vész tolokodik előtérbe, mely a nemzetközi konjunkturákat is kegyetlen-

nül megzavarhatja: a japán-orosz háború. Mi ugyan nem látjuk ezt a háborút annyira küszöbön, mint sokan mások, de bizonyos, hogy minden hur a végsőig van feszítve s nincs kizárva, hogy a nagyhatalmak összekapnak, ami egy példátlan világháború következményeihez vezetne. Ily háborús hírek hatása alatt fokozott aggodalommal tölt el bennünket parlamenti életünk ziláltsága, mert bizonyítani sem kell, hogy bármely messze tőlünk folyjon le egy világháború, annak ránk nézve is hatásai vannak és legszerencsétlenebb állapot, ha ezek a zavaró hatások bennünket a fejetlenség s a belpolitikai bizonytalanság állapotában találják.

Ezek az aggodalmak még nem jutottak kellőleg érvényre, mert csöndesen csörgedezik tovább az obstrukció. Tisza István grófot tegnap tiltakozott az ellen a fellelvétel ellen, mintha ő személyi politikát üzne. Tény az, hogy mindezekig oly kormányzati ténynyel nem állunk szemben, mely a régi rendszer visszatérését kétségbevonhatatlan bizossággal mutatná, de tény az is, hogy a régi rendszer embereinek visszatérése, a legutóbbi főispáni kinevezésekben sokan ezt sejtik; Tiszán és környezetén áll, hogy ez aggodalmakat eloszlassák.

A katonai zavargások, melyek tegnap szüneteltek, most bár jelentéktelenebb alakban megismétlődtek. Bajáról s Lembergől hoz a táviró hírt katonai zavargásokról, melyeknek oka most is a harmadévesek benntartása s a póttartalékosok behívása volt.

Értesüléseink a politika újabb eseményeiről a következők:

A függetlenségi párt és az obstrukció.

A függetlenségi pártban tegnap sajnos konstataáltak, hogy immár a néppárt is majdnem formálisan csatlakozott az obstrukcióhoz s így az ismét elhúzódik. Pedig befejezését kitüntöscn a párt tekintélyesebb tagjai óhajtanák, akik a parlamenti élet rendes működését epedve várják és akik főképpen a hadköteles ifjak és tartalékosok sorsán aggodnának és féltik őket a katonai fegyelem szigorától. Azt híresztelik, hogy Kossuth Ferenc most erősen dolgozik a választói reform előmunkálatán. E hír szerint gróf Tisza István miniszterelnök többeket felszólított, ezek között Kossuth Ferencet is, hogy készítsenek javaslatokat a legközelebb egybehívandó ankét számára, amely Tiszának régebbi kijelentése értelmében kizárólag a választói reformmal foglalkozik.

Katonák zavargása.

Az összes kaszárnyákban sorban kitör az elégedetlenség a visszatartott katonák között. Ma két helyről is vettünk híradást. Mint Bajáról táviratozzák, a visszatartott honvédszázadok tegnapelőtt éjjel a városban nagy zavargást csináltak. A Madách-, Kádár- és László-utcában végig vonulva, kardjukkal a házakat megrongálták és száznál több ablakot bevertek. A katonák már karácsonykor kijelentették, hogy ha Vizkeresztig nem bocsátják őket haza, a városban mindent összezuznak. Tegnap reggel óta az összes kaszárnyák zárva vannak. A városban nagy az izgatottság, mert a lakosság újabb zavargástól tart. — Lembergől táviratozzák: A Lembergben állomásozó huszárezreg legénysége körében néhány nap óta ismételtelen fordulnak elő botrányok. A huszárok, akiknek tovább kell szolgálniuk, ittas állapotban összetűzték az altisztekkel. A zavargókat megbüntették.

A bileki eset elbírálása.

Bécsből jelentik, hogy báró Beck tábornagy, a vezérkar főnöke tegnap hosszabb kihallgatáson volt a királynál. Beavatott körökben azt beszélik, hogy a kihallgatásnak ezuttal nagy volt a jelentősége s Beck a boszniai csapatok dolgában tett jelentést a királynak. Ebből sokan azt következtetik, hogy a boszniai magyar katonák sorsában még e hét végén kedvező fordulat áll be. Ebben az ügyben ma Pretreth hadügyminiszter s Welsersheimb landwehr-miniszter kihallgatásra mennek a királyhoz. Báró Beck tegnapi kihallgatásán szóba került az ujoncjavaslatok sorsának a bizonytalansága is.

A vidék hangulata.

Nyireg házáról táviratozzák: A szabolcsmegyei függetlenségi párt választmánya tegnap tartott értekezletén azt az indítványt tették, hogy a megyei függetlenségi párti választóit nagygyűlésre hívják egybe, hogy döntsenek, vajjon a megye Kossuth-párti képviselői, mert a béke mellett szavaztak, bizalmat vagy bizalmatlanságot érdemelnek-e. Az indítvány ellen beszéltek Meskó László volt országos képviselő és vele a pártnak számos tagja is, amire a megjelent párttagok összessége a kisebbség három szavazata ellenében az indítványt elvetette és Kállay Leopold, Mezössy Béla, Bencs László, Papp Zoltán és Farkas Balázs képviselők iránt változatlan bizalmának adott kifejezést.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Budapest, január 8

A képviselőház mai ülésén minden egyéb bevezetés hián, rögtön hozzáfogtak a napirend tárgyalásához. Az ujoncjutaléokra vonatkozó törvényjavaslat címét sikerült is így letárgyalni, úgy, hogy a javaslat első szakaszát is tárgyalhatták. A javaslat címe fölötti vitában részt vett ma még Lovász Márton, Várady Károly, Molnár Jenő és Csávolszky Lajos, az indítványok közül pedig Szederkényi Nándor élt a zárszó jogával.

Főszólaht ma Nyiri Sándor honvédelmi miniszter is, aki röviden válaszolt Rakovszky Istvánnak tegnap beadott ellenindítványára, melyben Rakovszky azt kívánta, hogy a honvédelmi miniszter mutasson be kimutatást azokról az ujoncokról, akik 1903-ik évben önként léptek be a hadseregbe. Rakovszky a határozati javaslatával azt bizonyította, hogy az önként belépett ujoncokat nem számították be a létszámba, ami által kétségtelenné látta a létszámemelést. A honvédelmi miniszter felszólalásával épp az ellenkezőjét bizonyította be mindannak, amit Rakovszky állított. Törvényekkel mutatta ki, hogy az önként belépett ujoncok beszámítatnak a hadsereg állományába, pusztán azok vétetnek ki ez alól, akik a póttartalékba tartoznak.

A mai ülés során újból szóba került a dunaszerdahelyi választás is. Udvarý Ferenc személyes kérdés címén tette szavát s megerősítette mindenen Kaas Ivor tegnapi előadását.

Háromnegyed háromra járt már az idő, mikor a Ház többsége kisebb házszabályvita után a javaslat eredeti címét elfogadta s rátérhetett a javaslat első szakaszának a tárgyalására.

Már mindenki azt hitte, hogy a mai vitát holnapra halasztják, amikor felállt Polónyi Géza s a Ház engedelmével arról a határozati javaslatról beszélt, amelyet a függetlenségi párt a felségjogok eredetére nézve megállapított a miniszterelnökkel s amit Holló Lajos terjesztett elő s a Ház azt az általános tárgyalás során egy szavazat kivételével egyhangulag elfogadta.

Senki sem volt vele tisztában, hogy Polónyi tulajdonképpen mit akar, és csak beszédje végén súlt ki, vagyis azt bizonyította, hogy a határozati javaslatban kimondott felségjog kiterjed a hadsereg vezérleti és vezényleti nyelvének a megállapítására is.

Tisza István miniszterelnök Polónyi magyarázatára rögtön megadta a feleletet s a határozati javaslatban kimondott felségjogot csakis a trónöröklésre ismerte el, míg a közös hadsereg német vezérleti és vezényleti nyelvére nem ismerte el.

Polónyi a miniszterelnök kijelentéseire annyira zavarba jött, hogy a kérdés tisztázását pártja elé akarta vinni, de a miniszterelnök újabb felszólalása megnyugtatta, amennyiben a miniszterelnök kijelentette, hogy ez a fölfogása a hadsereg vezérleti és vezényleti nyelvének nem prejudikál.

Az ülés végén történtek nagyon vegyes érzelmeket keltettek a képviselőkben s már olyanok is akadtak, akik az obstrukció feltámadásának az előjeleit látták abban.

A dolognak mindenesetre még érdekes folytatása lesz.

A mai ülésről szóló tudósításunk a következő:

A képviselőház ülése.

Elnök: Perczel Dezső.
Jegyzők: Szóts Pál, Dedovics György, Endrey Gyula.

Elnök: az ülést megnyitja, hitelesített a tegnapi ülés jegyzőkönyvét. Következik a napirend szerint a

cím vita.

Lovász Márton: Módosítványt nyújt be, melyben a törvényjavaslat címében változást ajánl, még pedig azt, hogy a közös hadsereg szó után illesztessék be a magyar hadsereg, mint annak kiegészítő része.

Várady Károly: Szintén a címhez szólal fel. Még pedig azért, mert az előadó a magyar hadsereget nem létezőnek, a közös hadsereget pedig létezőnek ismerte el.

Elnök: Kíván még valaki szólani?

Molnár Jenő: Én.

Elnök: Tessék feliratkozni. A házszabályok így kívánják.

Várady Károly: A házszabályok szerint elég, ha feláll.

Molnár Jenő: A címhez szól, ő sem fogadja el az eredeti címet, hanem csatlakozik Szederkényi határozati javaslatához.

Csávolszky Lajos a címhez szólva, azt látja, hogy napról-napra a provincia színvonalára süllyedünk. Hozzájárul Szederkényi javaslatához.

Molnár Jenő személyes kérdésben szólal fel s Münnich előadóval szemben azt bizonyítja, hogy az 1849. törvény a cím megállapításánál nem szolgálhat precedensül.

Nyiri Sándor honvédelmi miniszter: Rakovszky Istvánnak tegnap benyújtott javaslatára reflektál. Rakovszky tegnap azt indítványozta, hogy a javaslatot halasztják el mindaddig, míg a honvédelmi miniszter az 1903. évben önként belépett katonákról nem terieszt be kimutatást. Hivatkozik a véderő törvényre s annak végrehajtási utasítására, mely szerint az önként belépettek számításba vétetnek, csupán azok vétetnek ki, akik a póttartalékba tartoznak. Kimutatást is kész előterjeszteni, ha szükség lesz rá. De most is megmondhatja, hogy 5700 ember lépett be önként s az felvételét az ujoncjutalékba. Kaasnak táves az a fölfogása, hogy a póttartalékosok behívása törvénytelen. Köszöni Kaasnak a bizalmát, de azt a komoly munka terén szeretné kiérdemelni s azt türelmetlenül is várja már. De az rögtön megtörténik, ha beszüntetik ezt a meddő, unalmas s utálatos játékot. (Zajos helyeslés a jobboldalon. Ellenmondás a baloldalon.)

Münnich Aurél előadó megjegyzéseket tesz a benyújtott indítványokra, amelyeknek a mellőzését kéri s ajánlja elfogadásra a javaslat eredeti címét.

Zárszók.

Elnök: Felszólítja azokat, akik határozati javaslatot nyújtottak be, kívánnak-e a zárszó jogával élni?

Szederkényi Nándor él a zárszó jogával s nagyon csodálkozik a honvédelmi miniszter stílusán, hogy ezt a nemzeti küzdelmet utálatosnak mondja. Határozati javaslatát még egyszer megokolja s annak elfogadását kéri.

Okolicsányi László: Határozati javaslatát még egyszer elfogadásra ajánlja s egyuttal az előadóval szemben csempészésnek jellemzi azt, hogy a közös hadsereg szót bevették a törvénybe.

Báró Kaas Ivor: Az előadó mai kijelentésével foglalkozik. Nincs igaza az előadónak, mikor azt állítja, hogy a katonaság nincs ex-lex állapotban. A véderőtörvény idevonatkozó szakaszaiból magyarázza, hogy az ex-lex állapot igenis bekövetkezett a katonaságnál. Nem fogadhatja el tehát sem a honvédelmi miniszter kifogásait, sem az előadó észrevételeit, hanem újból ajánlja határozati javaslatának elfogadását.

Rakovszky István: A házszabályokhoz kér szót.

Elnök: Milyen címen?

Rakovszky István: A házszabályok 215. szakaszának d) pontjára való hivatkozással. (Derülttség.) Miután a honvédelmi miniszter ma kielégítő nyilatkozatot tett a hadseregbe önkéntesen belépettek ügyében, ennél fogva határozati javaslatát visszavonja.

Elnök: Az ülést tíz percre felfüggeszti.

Szünet után

Perczel Dezső elnök újra megnyitja az ülést. Udvarý Ferenc személyes kérdésben emel szót. Személyesen részt vett a dunaszerdahelyi választáson s ő a legautentikusabb a választási visszaélésekről referálni. Tegnap ugyan Kaas Ivor már szavát tette a Házban, de a miniszterelnök azokat pletykáknak mondta. Előadja, hogy beszédet akart tartani a kerületben s amint a beszéd helyére ment, ott már csendőrök várták s erőszakosan meg akarták a beszédben akadályozni. Később kiszült, hogy a csendőri beavatkozás a jegyző biztatására történt. Ezt kívánta előadni.

Elnök: Folytatjuk a napirend tárgyalását.

Holló Lajos: A zárszó jogával él. Az előadó azt mondta, hogy miután a katonai létszám fölemelesét nem fogadták el, ha nem állapítja meg azt az országgyűlés, akkor úgy csinálják, ahogy tudják. A

— (Gyászrovát.) Nagy Ferenc nagyváradi törvényszéki elnök — mint *Naggyarádrol* jelentik — tegnap este, amikor családjával hazament a színházból, hirtelen összeesett a lakásán s néhány perc múlva meghalt. Szélütés ölte meg. Nagy Ferenc ötvenéves volt, s mint elnök, négy éve működött. Bár szívbaja volt, mégis sokat dolgozott s ez sietette halálát. Holttestét Szegedre viszik s ott a családi sírboltban helyezik örök nyugalomra.

— (A karrarai bányászok sztrájkja.) Milanóból táviratozzák, hogy a karrarai márványbányákban sztrájk készül. A bányászok béremelést követelnek, noha a karrarai márványtelepek pangnak. Ha a jövő hétre nem teljesítik követeléseiket, akkor valamennyi bányában beszüntetik a munkát.

— (Vadorzók és erdőkerülők harca.) Mayerhofen közelében, a Sulzenalpok tövében — mint Aerenthalból táviratozzák — tegnap vadászok és erdőkerülők rajtaütöttek egy csapat vadorzón. Mindkét részről lövöldöztek egymásra; a vadorzók közül kettőt halálosan talált a vadászok golyója.

— (Csöndes házastársak.) Puskás Imre papszamos felesége. Somogyi Mária tegnap felvételre jelentkezett a Rókus-kórházban. Azt mondotta, hogy Szabadszálláson összeveszett a férjével, aki rátámadt és leharapta az orrát. Az orr nélküli asszonyt ápolás alá vették.

— (Csödbe jutott hercegnő.) Berlinből jelentik, hogy *Ysenburg* Alexandra hercegnő vagyonára második férjének kérésére a múlt szombaton elrendelték a csödot. A hercegnő unokája az utolsó hesseni választó-fejedelemnek. Alexandra, miután első férjétől *Ysenburg* Albert hercegtől elvált, nőül ment *Pagenhardt* braunschweigi báróhoz, akivel Stuttgartban nagy lábon élt. Ebből a házasságból hat gyermeke született a hercegnőnek, mégis elvált férjétől s a válóper alkalmával kötelezte magát, hogy férjének évi 5000 márká juttatást fizet s a gyermekeket felneveli. *Pagenhardt* később a hercegnő pazarlásai miatt az ő s gyermekei biztosítására Alexandra altenbergi birtokára 300.000 márká kényszerbekebelezést eszközölt ki. A hercegnőt elvált férjének eme dolgai korlátozták vagyonra felelti szabad rendelkezésében, azért értesítette *Pagenhardt*ot, hogy az ötezer márká juttatást életfogytig biztosította számára. Nemsokára ezután a báró újra megnősült s feleségül vette Baden-Badenben *Stromeir* milliomos leányát. A hercegnő ekkor beszüntette a juttatás kifizetését, részint, mert a báró megnősült, másrészt, mert vagyonai helyzete igen zilált volt. Időközben a báró elvesztette a türelmét s igényei teljes fentartása mellett volt felesége vagyonára csödot kért.

— (Szibériai idő Máramarosban.) Máramarosban a hideg, mint tudósítónk jelenti, már tíz nap óta oly nagy, hogy kora reggel és éjjel meghaladja a 20 R. fokot és nagy kárt tesz az állatokban és fáknak.

— (Egy nagykereskedő szökése.) Berlinből táviratozza tudósítónk, hogy a *Berkovics* L. H. féle régi fehérmű-nagykereskedő cég tulajdonosa, tömédek adósság hátrahagyásával megszökött. December második felében elutazott, s azt mondta, hogy angolországi cégtársaihoz megy fizetési ügyekben. Azóta nem látták Berlinben s mikor január elsején egymásután jártak le a cég váltói, akkor derült ki, hogy *Berkovics* megszökött. Az adósságok meghaladják a 225.000 márkát.

— (Gyilkosság.) Szegzárdról írják: A Szegzárd közelében fekvő Oszak pusztaán tegnap több pusztai fiú összeült a kovácsműhelyben, hogy ott kártyázzanak. Mielőtt a kártyázáshoz foetak volna, az egyik fiú, *Falus* Lajos lekanta a falon függő kétesövű puskát és azt *Besztercán* Antalra fogva, elsütötte. A golyó közvetlen közelből fején találta a tizennégy éves *Besztercán*ot, aki rögtön szörnyet halt.

— (Tűz egy kaszárnyában.) Krakkóból táviratozzák, hogy a *lotzow* kaszárnyában, amelyben egyuttal kadétiskola is van elhelyezve, ma éjszaka tűz támadt a padláson. Sikerült hamarosan eloltani a tüzet, de az ott állomásozó ezred régi okmányai elhamvadtak.

— (Holttest a sineken.) A napokban a kőbányai szemételep mentén a vasúti vágányokon holán találták *Berez* Lajos bérkocsist. A rendőrség utokzatossnak találta *Berez* halálát és széleskörű nyomozást indított. Most megállapították, hogy *Berez* halálát tényleg vasúti elgázolás okozta. *Berez* ellen ugyanis egy kéréselés miatt vizsgálat folyt és ő felelt a büntetésért. Ezért lett öngyilkossá.

— (Körözött gyilkosok.) Még a múlt év december 20-án történt, hogy Zára mellett a dalmát tengerparton fekvő *Pakostamu* falu bstrában egy negyvenötven év körüli, középosztályhoz tartozó férfi holttestét fogták ki a tengerből. A nyomozás megállapította, hogy a szerencsétlent meggyilkolták

és kirabolták. Sem írást, sem pénzt, sem értéktárgyat nem találtak nála. Fején két halálos sebet fedeztek fel, a tarkán is volt egy vágás. A gyilkosság nem messze a holttest feltalálása helyétől történhetett. A testen talált nyomokból azt következtetik, hogy a lábát összekötötték, nehéz követ tettek rá és úgy dobták a tengerbe. A kötélen azonban leoldódott a kövel együtt és a holttest felszínre került. A gyilkosoknak gondjuk volt arra, hogy minden nyomot eltüntessenek és hogy a halott kilétét se tudják megállapítani. Ezért a ruháiból kivágtak minden monogramot. Nincs kizárva, hogy az illető magyarországi ember. Erős termetű, 175 cm. magas, arca széles, alkoholistának látszik, bajusza vöröses szőke, haja gesztenyebarna, szakállja nincs, az állán egy régi forradás helye van, kezei gondosan ápoltak. Öltözete hosszú feketés kék téli kabát fekete bársony gallérral, ruhája kék posztóból való.

— (Női gyászruhák.) Gyászeselek alkalmával ajánljuk Horváth és Halász női gyászruhakészítő vállalatát Budapest, IV., Váci-utca 26., Zsibárus-utca sarok, hol gyászruhák 4 óra alatt készülnek. Vidéki megrendelésnél sürgönyileg beküldendő a mellbőség és alhossza.

SZÍNHÁZ.

* Megjött a papa. Erdélyi Zoltán az ifjabb írói generációnak rokonszenves és tehetséges tagja. Pár évvel ezelőtt egy verses regényével megnyerte a Nádasy-díjat is. Most új téren, a színművészetén próbálkozott bemutatkozni egy igénytelen egyfelvonásos vígjátékkal, melynek *„Megjött a papa”* címet adta. Pali és Rózi három hónapos házasság s máris összeveszték azon, hogy darált, avagy törött mák kelle a mákos patkóba. A fiatal asszony kétségbeesik, holdogtalannak érzi magát s ir özvegyesorban élő papáának, hogy jöjjön rögtön s vagy békitse ki a férjével, vagy vigye haza. Időközben azonban alaposan és többször is kiháskülne a házastársak s a feleség remezve valija be férjének, hogy a papát felcitolta békiteni. A férj nem ijed meg, hanem cselhez folyamodik, hogy a papa ne érezze magát felülteve. Színelni kell továbbra is a haragot. Az asszonyka megy a keleti pályaudvarra a papa elé, a férj pedig azalatt valóságos műfeldulást, függönytépet és más egyebet rendez a szobában. Mig az asszony várakozik a keleti pályaudvaron, azalatt a papa megérkezik a nyugatin. Pali, a vő, mindent megvall neki. A béke tehát szent, a papának semmi feladata többé s így vége is lenne a vígjátéknak. Igen ám, csak hogy így a darab nem színmű, csak egy kis ötlet, mely tíz percig tart. Kell tehát bonyodalmat csinálni, hogy tovább folyjon a cselekvés s Erdélyi ezt úgy teszi, hogy először színszerűleg, végül komolyan összeveszteti a vőt az apóssal, a férjet a feleséggel, a feleséget a férjvel s befejezősül mind a hármat együttesen. A vége a nőtának mégis csak az, hogy férj és feleség egymás nyakába borulnak s a papa látva a jelenetet, gyorsan elláll — az orleumha. A három szereplő közül Pali *Dezso* játszotta finom és diskrét kidolgozással, Rózi *D. Ligeti* Juliska, édesbájosan, a papát *Boross* az ő megszokott komikai vénájával. A darab után *Kemecheynek* és *Malonyainak Földjét* adták. (P.)

* Ezüst papucs. A *Népszínházban* ma este az *Ezüst papucs*, *Leslie Stuart* és *Owen Hall* fantasztikus operettje kerül színre a főszerepben *Küry* Klárával. Az operette, mely a londoniaknak ma is kedvelt látványos darabja, teljesen új, fényes kiállítással kerül előadásra s rendkívül nagy statisztaszemélyzetet foglalkoztat. *Küry* Klára új, látványosságzámba menő kosztümét a főpróbán még nem használta s csak a premiéren ölti először magára a fantasztikus új jelmezeket. Miután az új diszletek sorában vándor (mozgó) diszletek is szerepelnek, még egy utolsó diszletpróbát is tartott ma éjjel a műszaki személyzettel *Stoll* Károly főrendező. — *Rédey* Szidi a második felvonásban betét gyanánt *Ardittinek* egyik legkiválóbb keringőjét, mely *Pattinak* is rendes hangversenyszáma, fogja énekelni.

* Állandó színház Baján. Bajáról táviratozzák: A város köztörvényhatósága 7-én tartott ülésében elhatározta, hogy 120.000 korona költséggel állandó színházat építtet.

* A Makrancos hölgyek jubileuma. A Király-Színház második jubilaris estéje e héten, szombaton lesz, amikor *Lincke* operettje, a *Makrancos hölgyek* kerül színre 25-ödször. A jubilaris estére a színház meghívta a szerzőt, aki személvesen fogja dirigálni operettjének nyitánvát. Szentgyörgyi Györgyike, a darabban *Amor* személyesítője, prólógot fog szavalni az estén.

SPORT.

× A Nemzeti Sport vívőversenye. (Második nap.) Az országos vívőversenyt csütörtök délután 4 órakor folytatták a Vigadó kistermében. A nézőközönség ma nem jelent meg oly nagy számmal mint első nap. A jelen voltak között ot láttuk: gróf *Karácsonyi* Jenő elnököt, gróf *Karácsonyi* Aladárt, *Bolgár* Ferenc és *Münnich* Aurél országgyűlési képviselőket, *Lestyánszky* miniszteri tanácsost stb.

A verseny második napján a vívő-főverseny és a kard-főverseny minősítése volt a főcél.

A vívő-főverseny résztvevői két csoportban küzdtek a körvívásban. Az első csoportban első volt *Tóth* Péter, 2. *Mészáros* Loránt; ifj. báró *Szentkereszty* Béa és *Filótás* Ferenc helyezetlen, a második csoportban első *Matuskovits* Imre; *Huszár* Ernő, *Szűcs* Ervin és *Vargyas* Andor helyezetlen. A vívő-főverseny végeredménye a következő: 1. *Mészáros* Loránt, 2. Ifj. *Tóth* Péter. (M. A. C.) 3. *Matuskovits* Imre. (Szeged.)

Délután a *Karóifőverseny* hatalmas gárdája vívott egymással. E minősítő-verseny este 9 órakor ért véget, amikor a versenybírósság hozzáfogott a minősítés munkájához; a részletes eredmény a következő:

Elsőosztályú vívókká minősítették: *Szántay* Jenő, *Tóth* Péter, *Fuchs* Jenő, *Mészáros* Loránt, *Spatz* Gyula, *Herczegh* Ernő, *Klettner* Károly, *Lehner* Arthur, *Bartunek* József, *Klettner* Mihály, *Nagy* Valér, *Bakos* Géza, *Pető* Arthur, *Dunai* Bertalan, dr. *Várady* László, *Zoltán* Vince, *Földes* Dezső, *Figdor* Gusztáv, *Hajnal* Dezső, *Novák* József, *Várkonyi* József, *Werkner* Lajos, *Groffits* Antal.

Másodosztályú vívók: *Huszár* Ernő, *Apáthy* Jenő, *Jaczó* Győző, *Pér* Aladár, *Földváry* György, *Herczegh* Imre, *Vargyas* Andor, *Kormos* Kálmán, *Szevera* Károly, *Kugler* Sándor, *Budai* János, *Zsák*ránszky hadnagy, *Graszer* hadnagy, *Szamek* Jakab, *Szűcs* Ervin, *Barlay* Uszkár, *Jancsó* János, *Karossa* Eörs, *Tuszkau* Márton, *Fürst* Odón, *Sugár* Ernő, *Kálmán* N., *Georgievits* hadnagy.

A minősítésből csak öt-hat vívó esett ki, akik a további mérkőzésben nem vehetnek részt.

A versenyt pénteken délelőtt 10 órakor folytatják, amikor a II-od osztályúaknak minősített vívók a körvívásban vesznek részt, míg pénteken délután 4 órakor az elsőosztályúaknak minősítették találkoznak a körmérkőzésben.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— Elitelt uzsorás. Két évvel ezelőtt *Standner* Ádám ügynök 240 korona kölcsönt szerzett *Ambrus* Antal miniszteri számtisztnek, aki ezután a kölcsön után 210 korona köztvetési díjat fizetett apró részletekben az ügynöknek. Egy másik miniszteri számtisztnek pedig 200 koronát kölcsönzött 20 korona köztvetési díjjal elnevezett kamatkikötése mellett. A miniszteri tisztviselő ezért az uzsoravétségért tetek teljelentést *Standner* ellen, akit ma vont ezért felelősségre a büntetőtörvényszék. A tárgyaláson a vádlott azzal védekezett, hogy neki is busás kamatot kellett fizetni az után az összeg után, a melyet kölcsön adott a panaszosoknak. A bíróság azonban nem vette figyelembe ezt a védekezést s dr. *Böhm* kir. ügyész vád és dr. *Vaisz* Sándor védelme után elitelte a vádlottat uzsora vétségéért két havi fogházra és 200 kor. pénzbüntetésre. A vádlott és védője felebbezték.

— Röpülő órák. Tavaly, Urnapján az ünnep körmenet alkalmából csoda történt a Főtéren. Észrevétlenül lába kelt egy sereg órának anélkül, hogy a gazdájuknak sejtelve lett volna, hogy hova lettek. Mikor a körmenet befordult a sarkon, egy páran még meglegedetten nézték az időmérőt, boldogan hallgatták egyhangu ketyegését, de mire a körmenet elhaladt, üres mellénysebek vigyoráltak rémült tulajdonosaik felé. Mintegy ötven közülük egyenesen a rendőrséghez rohantak, hogy a csodáról jelentést

tegyenek s a rendőrség nyomban intézkedett, hogy a csodatevőt, egy rovott multu csirkefogó személyében kézrekerítse. El is fogta Benovits Sándort, egy tehetséges ifju betörőt, de ez az eltűnt órákról tudni sem akart. A budapesti törvényszék mindamellé — dicső multjára való tekintettel — vád alá helyezte s el is ítélte félévi fogházra. A budapesti kir. ítélőtábla, amely ma tárgyalta ez ügyet, nem látta kétségtelenül beigazoltnak a tettességet s a vádlottat a terhére rótt lopások alól fölmentette.

— Soós Lőrő szabadon marad. A pestvidéki törvényszék, mint delegált bíróság, Soós Kálmán törvényszéki bírót öt megvesztegetési eset miatt helyezte vád alá, nyolc esetben pedig a vádat elutasította és egyuttal a vizsgálati fogságban tartott bírót nyomban szabadlábra helyezte. Magyar István kir. ügyész ez ellen a határozat ellen felfolyamodást jelentett be úgy a szabadlábra helyezés miatt, valamint azért, hogy a törvényszék nem az összes esetekért helyezte dr. Soóst vád alá. A budapesti királyi tábla ma foglalkozott a királyi ügyészség felfolyamodásával s annak részben helyt adott, amennyiben a vádlott bírót még négy megvesztegetési eset, összesen kilenc deliktum miatt helyezte vád alá. A vád egyéb részzeit, így a további fogvatartás kérését is, elutasította a tábla.

NYILTTÉR. *)

Téli fürdőkúra a Szt.-Lukácsfürdőben. Természetes forró-meleg kénos források. Iszapfürdők, iszapborogatások, mindennemű thermális fürdők, hidrothermia, massage. Olcsó és gondos ellátás. Csúsz, kősvény, id-g., bőrbajok és a teli fürdő. A felöl kimerítő prospektust küld ingyen a Szt.-Lukácsfürdő Igazgatósága Bpest-Budán

Vérgyógyítás.

Hemopatia.

Ezen új, eredeti gyógymód rendkívüli sikerrel lesz alkalmazva köszvény, asztma, szív-, vese-, gyomor-, bel- és hólyagbántalmaknál, súlyos ideg-, vér- és bőrbajoknál. Biztos védelem szélhűdés és elmezavar ellen 12 év óta ki lett próbálva és most évente száz meg száz teljes gyógyulással számol be.

Egyógymód megalapítójának és egyedüli képviselőjének

dr. Kovács J.

egyetemí orvostudornak (Hemopata) rendelő intézete van Budapest, V., Váci-körút 18. szám alatt. Rendelés naponta 9—12-ig és 3—6-ig. Díjazott levélre válaszó Betegeket intézetén kívül is kezel. — Nehéze betegnek legbiztosabb gyógymódja.

Dadogást és minden beszédhibát sikeresen gyógyít **SOLT LAJOS** tanfolyama. Budapest V., Báthory-utca 20. szám. Fölvétel 12—1-ig.

* E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk

KÖZGAZDASÁG.

A kivándorlók hajóinak élelmezése.

Értekezlet az Országos Magyar Gazdasági Egyesületben.)

Budapest, jan. 8.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület decemberi közgyűlésén Forster Géza igazgató napirinden kívül felemlítette, hogy a *fiumei piac mily kevésbé tudja ellátni az onnan kiinduló hajókat élelmiszerekkel.* A kivándorlási törvény életbeléptetésével ez a helyzet még tarthatatlanabbá válik, úgy hogy a magyar termelés érdeke feltétlenül megkívánja valamely alkalmas szervezet létesítését, amely a *fiumei hajókat kizárólag magyar élelmiszerekkel látssa el.* Az O. M. G. E. közgyűlése felhatalmazást adott az igazgatóságnak az előmunkálatok megindítására, ennek alapján az O. M. G. E. nyomban beható tanulmány tárgyává tette a fiumei viszonyokat s a kérdést előkészítette olyformán, hogy

csütörtökön délután az érdekelteket anketre hívta össze, melynek célja volt a kérdés minden oldalról való megvitatása s a hajóellátó szervezet elvben való megalakulása.

Az értekezleten, melyen a tanácskozásokat gróf Dessewffy Aurél vezette, nagy számban jelentek meg a fővárosi és vidéki élelmiszer kereskedők, gyárosok és termelők. Ott voltak többek közt: Pallavicini Ede őrnagy, Bujanovics Sándor, Wekerle Sándor, Kodolányi Antal, Küffler Henrik, Halász Sándor, Weisz Arthur, Cornidesz Károly, Kerpely Kálmán, Strausz Antal, Szodonika György, Kovács Sándor, Dorner Béla, Purgly Pál, Szilassy Zoltán Jeszenszky Pál, Bernát István, Topits József, báró Inkey, Parlagi Ferenc, Edesky J. nő, Bátorffy Sándor, Gerley Lajos, Sierban János, Eran Ede, Saxlener, Bogdányi Mór, Balogh Dezső, Bogvay Máté, Lévai kir. tan., Palotai Rezső, Törley József, Rubinek Gyula, dr. Arkóczy Richard, Zórád István és mások.

Forster Géza, az O. M. G. E. igazgatója, mint előadó rámutatott a nyerstermének értékesítésének mai szervezőtlenségére, a szervezés a közel jövő egyik legfontosabb feladata. A nyerstermének kivitelének egy jelentős út a nyílik meg azáltal, hogy a kivándorlási törvény a kivándorlást Fiumén át irányítja. Szaporodnak a hajóáratok s a hajók ellátása jelentékenyen megnövesztené magyar termékeknek, főleg élelmiszereknek fogvasztását. *Ezek a hajók eleven reklámját tehetnének a magyar termékeknek.* A fiumei piac túlságos szegény, arra képtelen, hogy 9670 gőzös, 1860 vitorlás, évenként a fiumei kikötőből induló hajót ellásson fogyasztási cikkekkel; feltétlenül szükséges tehát egy alkalmas szervezet létesítése, amely a fiumei hajókat magyar élelmiszerekkel ellátssa. Azon körülmény folytán, hogy a fiumei hajók élő állatokat is visznek maucukkal, a szarvasmarha- és sertéskivitelnek nyílik új tér, ami annál is fontosabb, mert úgy a németországi, mint angliai kivitelnél tapasztalt szekaturák itt teljesen ki vannak zárva. Fiume városának érdekelteivel örömmel üdvözlök a felvetett eszmét s *hajlandók a szükséges üzleti tőkének 50 százalékát jegyezni.* A szervezet legalkalmasabb formának a *részvénytársaságot* ajánlja. Az alakulás az O. M. G. E. *védősége al* történne, a szükséges tőke 3—400 ezer korona volna. Ajánlotta, hogy az értekezlet küldjön ki négytagú bizottságot, amely a fiumei érdekeltség négy tagjával érintkezésbe lépve, a részleteket megbeszéli. Végül felsorolta azokat a cikkeket, amelyek a hajó ellátáshoz szükségesek.

Sierban János a kérdést azért tartja országos fontosságúnak, mert a magyar termékek kivitelére *riko kedvező alkalom nyílik,* a fiumei piac ellátása csak másodrendű. Itt van első sorban *Málta* szigetének ellátása, ahol évente rendkívül sok hajó fordul meg. A magyar termékek közt van sok olyan, ami felveszi bármely országával a versenyt.

Léway Lajos kivándorlási kormánybiztos a hajóellátást nem tartja kicsinylendőnek. Milliókra rug az az összeg, amit 100.000 embernek, sőt többnek 2 heti élelmezésére fordítani kell. Az eddigi tapasztalatok szerint a magyar termelők birták mindazokat a termékeket produkálni, amelyek a hajók ellátáshoz szükségesek. Természetesen szükség van alkalmas szervezetre, amely ezt kezébe vegye. Örömmel üdvözlötte a kezdeményezést s részéről megígérte a közreműködését.

Gróf Dessewffy Aurél szerint az alakuló részvénytársaság akkor nyer jelentőségében, ha a kivándorlási törvény életbelép, ugyszintén, ha az idegentorgalom Fiume felé terelődik. Általános közgazdasági szempontból szintén fontosnak tartja. Ajánlja, hogy Forster indítványát a bizottság kiküldetéséről fogadják el.

Forster Géza végül rámutat arra, hogy a fiumeiek teljesen meg vannak az ügynek nyerve, reflektál ezután a felszólalásokra s kéri a bizottság kiküldetését.

Gróf Dessewffy Aurél ily értelemben mondta ki a határozatot. A bizottság tagjai lettek: *Saxlener* András, *Küszler* Henrik, *Forster* Géza, *Léway* Lajos és mint elnök gróf *Dessewffy* Aurél, négy tagot delegál a bizottságba a fiumei érdekeltség is. Az eljárásról egy legközelebbi értekezleten fognak beszámolni.

Magyar Gazdaságtörténelmi Szemle. A dr. Kovács Ferenc és *Szilassy* Zoltán szerkesztésében megjelenő folyóirat tavalyi utolsó füzetében, mely nemrég került ki a sajtó alól, a következő közleményeket találjuk: I. Értekezések. *Pör* Antal, Külkereskedelmünk fellendülése a XIV. században. *Munkás* László. A magyar posták a XVIII. század elején 1700—1716. II. Adatok. Kassa város gabonatisztjainak (Getreideherren) számadása az 1512-ik évről. Közli: *Kemény* Lajos. Esterházy Miklós utasítása lánzséri tisztartójához (1615.) Közli: dr. *Merényi* Lajos, Rákóczi Pál és a mádi jobbágyok szerződése.

1635. Közli: dr. *Káffy* Odön. Késmárk városának vagyoni kimutatása 1687-ből. Közli: dr. *Lukinich* Imre. Inventárium a sentei majorságról. Közli: dr. *Merényi* Lajos. III. Irodalom. Új könyvek. (Cimrovat) Dr. *Takáts* Sándor. Magyarország kivitel Szilóziába és Szászországba 1751., 1752. és 1753-ban.

A kormány és az iparfejlesztés. A kormány — mint félhivatalosan jelentik — újabb lökést akar adni az iparfejlesztésnek. Az országos ipartanács mellé végrehajtó-bizottságot akar állítani, mely bizottság széles, messzireterjedő jogkörrrel ruháztnék fel, nem csupán a véleményezés és szaktanácskozás keretében hanem az általa helvesség és gyakorlatinak kimondott minden akció irányításában. Törzskarát akarja szervezni a gazdasági elsőrendű szaktérfiaknak, akik hazai iparunk fejlesztésében a nagy és erős harc minden stratégiai munkáját elvégzik s annak eredményét és sikerét biztosítják.

BUDAPESTI TŐZSDÉK.

Gabona-tőzsde.

Buza elkelt 25.000 métermázsza változatlan áron.

Késsáruüzlet.

Buza:

Tiszavidéki: 200 mm. 80 k. és 200 mm. 88 k. 8.52 korona. 500 mm. 80-7 k. 8.42-5 korona, 200 mm. 80 k. és 300 mm. 81 k. 8.42-5 korona, 300 mm. 80 k. és 200 mm. 80-5 k. 8.32-5 korona, 100 mm. 80 k. 8.35 korona. 200 mm. 80 k. 8.35 korona, 500 mm. 80 k. és 500 mm. 80 k. 8.30 korona, 100 mm. 79-8 k. 8.40 korona, 100 mm. 79-5 k. 8.37-5 korona, 100 mm. 79-5 k. 8.35 korona, 100 mm. 79-5 k. 8.32-5 korona, 1000 mm. 79 k. 8.37-5 korona, 1700 79 k. 8.30 korona, 100 mm. 78 k. 8.30 korona, 150 mm. 78 k. 8.22-5 korona, 150 mm. 78 k. 8.32-5 korona, 100 mm. 78 k. 8.30 korona.

Féjérményi: 100 mm. 77 k. 8.15 korona, 100 mm. 76-5 k. 8.02-5 korona.

Pestmezevidéki: 800 mm. 80 k. 8.27-5 korona, 200 mm. 80 k. és 100 mm. 79-5 8.27-5 korona, 100 mm. 79-5 k. 8.27-5 korona, 1000 mm. 79-5 k. 8.33-5 korona, 800 mm. 79 k. 8.30 korona, 1000 mm. 79 k. 8.25 korona, 100 mm. 78-5 k. és 150 mm. 79 k. 8.25 korona, 100 mm. 77-5 k. 8.15 korona, 100 mm. 77 k. 8.15 korona, 100 mm. 75 k. 8.15 korona.

O-Becsi: 2600 mm. 77 k. 8.15 korona.

Becskei: 2400 mm. 76-8 k. 7.87-5 korona.

Raktáru: 3050 mm. 77 k. 8.05 korona, 3200 mm. 77 k. 8.05 korona.

Szerb: 2900 mm. 77 k. 7.62-5 korona, 500 mm. 76 k. 7.45 korona.

Rozs: 200 mm. 6.45 korona, 200 mm. 6.40 korona, 200 mm. 6.40 korona.

Arpa: 100 mm. 5.70 korona.

Tengeri: 100 mm. 5.00 korona.

Lóhere: 53 mm. 58.50 korona. 50 mm. 58.50 korona, 25 mm. 56.— korona.

Érték-tőzsde.

A tegnapi esti deroute után az előtőzsdén nyugodtabb volt a hangulat s az árfolyamok némileg javultak. Délben újra a háboru láza vett erőt a börzén és ennek következtében ismét derouteszerű árhanyatlás állott be. A déli tőzsde zárata felé frankfurti kedvezőbb jelentésekre az irányzat valamivel javult. A járadékpiac mindvégig szilárd maradt.

Az előtőzsdén jegyeztek

Osztrák hitel	674.—	673.75	673.—	—
Magyar hitel	761.50	762.—	760.—	—
49/10 koronajáradék	99.—	99.—	99.—	—
Lezámitolóbank	450.—	450.—	450.—	—
Jelzálogbank részv.	515.—	515.—	515.—	—
Rimamurányi	486.50	484.50	—	—
Allamvasut	670.—	671.25	670.50	—
Budapesti Közuti	586.—	586.—	—	—
Városi villamos	320.—	320.—	—	—

A déli tőzsdén zárultak:

Osztrák hitelrészvény	670.—	—	—	—
Magyar hitelrészv.	757.—	—	—	—
49/10 koronajáradék	99.—	—	—	—
Lezámitolóbank	450.—	—	—	—
Jelzálogbank részv.	515.—	476.—	—	—
Rimamurányi	473.—	—	—	—
Allamvasut	668.—	—	—	—
Budapesti Közuti	582.—	—	—	—
Városi villamos	319.—	—	—	—

Felelős szerkesztő: **MAGYAR GYULA.**
Laptulajdonos a «Magyarság» lapkiadóvállalat

Elismert kiváló jóminőségű

Honi ipar! Sajátkészítményű férfiruha-áruház Honi ipar!

férfiszabó LUKÁCS GYULA férfiszabó

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 18. sz. alatt.

Dus választék fiu- és gyermekruhákban.

Nagy választék divatszövetmellényekben. Mértékszerinti megrendésekre csakis kiváló jóminőségű honi és angol szöveteket tartok raktáron. Mintákat kívánatra bérmentve küldök.

SZINHÁZAK.

Szombat, 1904 január hó 9 én.

M. kir. Operaház.
Ördög Róbert.
Opera 5 felv. Zenéjét szerző: Meyerbeer. Kezdeté 7 órakor.

Nemzeti színház.
A Messias.
Színmű 3 felv. Irtá: Fényes Samu. Kezdeté 7 órakor.

Népszínház.
Az ezüst papucs.
Fantasztikus nagy operette egy előjáték és 2 felvonásban. Irtá: Owen Hall. Fordította és magyar színpadra alkalmazta: Heitai Jenő. Kezdeté 7 órakor.

Vigszínház.
Józsá.
Bohózat 3 felvonásban. Irtá: Molnár Ferenc. Kezdeté fél 8 órakor.

Király színház.
Makrancos hölgyek
Operett 2 felvonásban, Zenéjét szerző Lincke. Kezdeté 8 órakor.

Uránia.
A modern asszony.
150 színesen vetített képpel és 15 mozgóképpel. Irtá: Ráth István. Kezdeté fél 8 órakor.

Várszínház.
A nők barátja.
Kezdeté 7 órakor.

FOLIES CAPRICE

VI., Révay-utca 18. szám.
Igazgatóság: Leitner és Keleti.
Ma nagy ujdonsági estély!

11 órakor! **Az élet komédiája.** 11 órakor!
I. kép. A büneset. Paródia írta: Caprice, rendező: Roff S.
Ezt megelőzi! Fél 10 órakor!

Hivatásos szerelem.
Bohózat, írta Szatir, rendező: Steinhardt G.
A remek téli kertben reggeli 5 óráig Munczy Lajos és fia zenekara hangversenyez.

E hó 14-én nagy elit-álarcosbál.

Schoffola Ernő A ruggyantagyártás maghonosítója
Budapest, VI., Andrassy-ut 2
Legjobb minőségű gummitömlők kerti fecskendezésre
árjegyzék ingyen.

KEMENY ÉS TÁRSA
Betéti-Társaság, kereskedelmi tudakozó-intézet.
Alapítva ott 1888. Telefon 21-54.
Budapest, Podmaniczky-utca 39. sz.

Országos Magyar Képzőművészeti Társulat.

Buffet! Buffet!

TÉLI KIÁLLÍTÁS

= a városi Műcsarnokban =

1903 november 15-től 1904 január 15-ig.

Nyitva délelőtt 9-től délután 4 óráig.

Csütörtökön ..
.. esti 11-ig ..
... zeneestély

Belépődíj egy korona.
Vasár- és ünnepnapon
délután 1 órától 40 fill.

500 forintot fizetek annak, ki
Bartilla fog-
vizének hasz-
nálata mellett —
üvege 30 kr. — **vaah** ismét fogtájást kap vagy
szára büzik. (Csomagolásért külön 10 krajcár.)

BARTILLA WINKLER ED.
Wien, 19/1., Sommergasse 1. Főraktár Budapesten:
Török J. Király-u. 19., Andrassy-ut 29., Dr. Egger
Váci körút 17. Kapható minden gyógyszerárban.
Csakis Bartilla fogviz kérendő. Hamisítások be-
jelentése jól jutalmaztatik.

Brázy-féle
sóshorszesz.

Használati utasítás minden
üvegehez mellékelve van.
Nagy üveg 2 korona. Kis
üveg 1 korona. Kapható min-
denütt.

Hirdetéseink alap-
ján történt rende-
léseknél szivesked-
jék lapunkra
hivatkozni.

Magyar királyi államvasutak.

198.297—C/II. szám.

Hirdetmény.

Vasuti árudijszabás egyrészt a magyar és osztrák
vasutak, másrészt a németországi luxemburgi,
belga és németalföldi vasutak között.

(Sajtóhíba-helyesbítések az 1903. évi február hó 1-től ér-
vényes díjszabás I. rész. B) szakaszában és ennek 1904.
évi január hó 1-től érvénybe lépő II. pótlékában.)

A címben megnevezett áruforgalomban 1903. évi febr.
hó 1-től érvényes díjszabás I. rész. B) szakaszában azon-
nali érvénnyel a következő sajtóhíba helyesbítendő és
pedig:

a) 185. lapon a takaróhár kiszámítására szolgáló táblá-
ban a 101—200 kilométerig terjedő távolságban 1—2 drb
t-karó használatánál a stendó illeték a «fillér» rovatban
253 ról 353-ra helyesbítetik.

Az ezen díjszabáshoz 1904. évi jan. hó 1-től érvénybe
lépő II. pótlékban a következő sajtóhíba helyesbítendő és
pedig:

a) 30. lapon a 29. tétel B. b) pontjában az osztályozás
II. A. 2* II. díjsz. ról II. A. 2* II. kül díjsz.*-ra javítandó ki.
Budapest, 1903 december hó.

A m. kir. államvasutak igazgatósága,
a részös vasutak nevében is.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Magyar kir. államvasutak igazgatósága Debrecen.

29.348—II. 1903. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak volóc-határszéll vonalán
létesítendő új magasépítmények előállítására tárgyában
ezzenel nyilvános pályázatot hirdetünk, melyre a köllőleg
kiállított és felbélvezett ajánlatok legkésőbbben 1904. évi
január hó 27-én, déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak
debreceni igazgatóságának titkárságánál benyújtandók.
Később érkező ajánlatokat nem fogunk figyelembe
venni.

A létesítendő magasépítmények a következők:

1. Volóc állomás felvételi épületének bővítése egy
65 m² alapterületű emelettel.
2. Kis-Solyva állomás felvételi épületének bővítése egy
26,88 m² alapterületű földszintes szárnyval.
3. 3 drb váltóállító bódé, Volóc és Kis-Solyva állomá-
sokon.
4. Egy egyszerű földszintes őrház szolgálati helyiséggel,
sütő-kemencével, melléképülettel és kuttal, a folyó pályán.
5. 5 drb biocbódé a folyó pályán.
6. Egy ketős emeletes őrház, melléképülettel, két sütő
kemencével és egy kuttal, Kis-Solyva állomáson.
7. Két drb ketős földszin es őrház, 2 sütőkemencével,
2 melléképülettel és egy kuttal a folyó pályán.
8. Egy vonalórházhoz építendő toldalék.

Az épületek tervoi, a szerződési tervezet és a feltét-
füzetek 1904. január hó 5-től kezdve a magy. kir. állam-
vasutak debreceni igazgatóságának pályafentartási és
építési osztályában, valamint munkási osztálymérnöksé-
günk hivatalos helyiségeiben a hivatalos órák alatt meg-
tekinthetők és ugyanott az ajánlati szöveg és ajánlati
köllősség-számítás 2 koronáért megszerezhetők.

Az ajánlatok borítékai a következő leírással látandók
el: «Ajánlat a volóc-határszéll vonalon létesítendő magas-
építmények előállítására».

Bánaténz fejében legkésőbbben 1904. évi január hó
26-án délelőtti 11 óráig 3000 azaz haromezer korona
teendő le készpénzben, vagy állami leletekre alkalmss
értékpapirokban, a debreceni igazgatóság gyűjtőpénz-
táránál.

A készpénzben befizetett bánatpénz után kamat nem
követelhető.

Az értékpapirok a jeryzett utolsó napi árfolyam szerint,
de a névértékét meg nem haladható értékben fogadhat-
nak el.

Az igazgatóság fenntartja magának az ajánlatok közt
a szabad választás jogát.

(Utánnomás nem díjaztatik.) **Az igazgatóság.**

Saját készítményű és
amerikai tornaeszközök.

tennisz, hálók, labdörök, kókusz-
szőnyegek, valódi orosz sarciók,
pokrócok, szakok, ponnye k és
teherruhák erítő-kötetek
megbízható forrás

Seffer Antal
sporteszközök- és kftél-
gyártó ipartelepe
Budapest, IV., Károly-utca
boltszám 12.
(Központi városház épülete.)

Alapítottát: 1878.
TELEFON 15—59.
Képes árjegyzék kívánatra
bérmentve.
1834

„GÖBESÁGOK” kacagtató
székelyhistoriák
II. KIADÁS

Postaköltséggel együtt 1K.40.-ért
küldi: PÉTERFY TAMÁS BUDAPEST

A „HARISNYAKIRÁLY” budapesti üzlete kizárólag Teréz-körút 2. szám a.
Elismert legjobb harisnyak.
Feltétlen szabott és olcsó árak. Feltétlen szabott és olcsó árak

Minden szó 3 fill.
Vastagabb betűből 5 fill.

APRÓ HIRDETÉSEK

A legkisebb hirdetés
ára: 30 fillér.

A Magyarorság minden előfizetőjének egy 10 szóból álló apróhirdetést havonként 10-szer ingyen közlünk.

Az apróhirdetésekre beérkezett kérdésközpontokra ingyen felvilágosítást adunk, ha a tudakozó a szükséges válaszbellyet beküldi. Ha valaki körülményesebb értesítést kíván, a szükséges válaszbellyen felül még 40 fillér küldendő.

Hirdetéseket
felvesz a
„Magyarság”
kiadóhivatala
Szentkirályi-u. 28.

Kétszobás
lakás február 1-én átadó elutazás miatt. VI., Szondy-utca 74. Macsotai Sándor.

Törlesztéses készpénz-kölcsönt
földbirtokokra, valamint budapesti bérházak, házrészek, telkek stb. tővőbbá környékbeli ingatlanok II. és III-ik tételére 4-7%-os kamattal; személyhitelt kezes és kezes nélkül minden hitelképes egyének havi vagy negyedévi törlesztésre gyorsan és pontosan eszközöl a Központi Hitelforgalmi Intézet VII., Akácia-utca 10. Levélbeli felvilágosításra válaszbellyeg küldendő.

Egy villa
szabad kézhől eladó Rákos-Szent-Mihály, Lajos-u. 396.

Orvos
(keresztény) keresztetik közel Pozsonyhoz. Bővebb: Gyógyszerár. Pozsony-Püspöki.

Fotografáló Satinid
gépet, 18x42-es, vagy feljebb szeretnék venni. Izeli Ferenc, Török-Báint. (732)

Pénzkölcsönt!
Kis- és nagybirtokosoknak, kiknek birtokait nagy kamatu adósság terheli és ezt olcsó kamatos pénzzel akarja kiűzetni, avagy ha új kölcsönt akar felvenni, oly pénzt, melyre csak 4% kamattal a tőke is törlesztve lesz s adós bármikor felmondhat, a pénzintézet azonban nem mondhat fel, teljes bizaommal forduljon **Grünsfeld S.-hez**
Budapest, Király-u. 23. sz.

1 forint
heti részletre elegáns férfiruhák mérték szerint olcsó áron kaphatók. Weisz Jakab József-körút 31/a.

Használt férfiruhákat
fehérnemű stb. veszek legmagasabb áron. Singer, Lujza-utca 15. 902

Függönyök
felrakását, diványokat, fotelekat, matracokat, ablakpárnákat olcsón elkészítik háznál. Unsavszky Nándor, Práter-utca 66.

Domonkos Lajos
uri és női cipész mester
Budapest, Teréz-körút 32.
Ajánlja dusan berendezett raktárát saját készítményű uri-, női- és gyermek-cipőkből a legolcsóbb áron. — Mértékszerinti megrendelések jutányos áron és pontosan eszközöltenek.

Jelző: pártoljak a hazai ipart!
Orlik András
cipész-mester
Budapest, VII., Csömöri-ut 22.

Ajánlja dusan felszerelt saját műhelyében készült uri-, női- és gyermekcipő raktárát. Férfi-cipők 3, 3-50, 4, 4-50 és 5 frt. Női cipők 3, 3-50, 4, 4-50 és 5 frt. Gyermek-cipők 1 frt 20 kr.-tól feljebb. Mértékszerinti megrendelések a legújabb divat szerint a legolcsóbb áron számítatnak. Javítások gyorsan s fontosnak eszközöltenek.

Gyermek és női ruha
készítését olcsón elvállalom. Loródy-u 104. aitt 5. Buda.

Legolcsóbb bevásárlási forrás.
SZELLO R.
saját készítményű uri-, női- és gyermek cipő-raktára
Budapest, Csömöri-ut 12. sz. (Keleti pályaudvarral szemben.)
Mértékszerinti megrendelések pontosan készíttetnek. Vidéki megrendelések gyorsan eszközöltenek. Javítások elfogadtatnak.

DRESZMANN KAROLY
BUDAPEST
borotva homoru-köszörűlde villanyerővel. — Különleges-szíri üzlet horbóly- és fodrászati-cikkeken. — Nagy raktár angol és svéd borotvákban. — Iroda és forgalmi helyiség: VII., Rottenbiller-utca 6/a. (Munkás-u. sarok).

Butort
és kárpitos munkákat részletezésre is ad **Löwy Lipót**, VI., Lázár-utca 18.

Ingyenesen
közvetíték mindent a világon! válaszbellyet kérek. «Telegraph» Marosludason.

Alapos oktatást
a francia-, angol-, olasz-magyar- és német-nyelven (nyelvtan, társalgás, levelezés, stb.) ad egy urnó, ki az illető országokban tartózkodott. Kötöny referenciák. VII., Erzsébet-körút 58. sz., II. emelet 13. ajtó.

Dijtalanul
meglátogatok kezesség nélküli kölcsöntüggekben önálló, hitelképes egyéneket diskret gyorsabb lebonyolítás céljából. Ajánlatok — állás, foglalkozás megjelölésével — Alvinczy Sz. Képiró-utca 11. küldendők. Válaszbellyeg.

Bloch S.
okl. tan- és gyakorló-könyvelő. Erzsébet-körút 58, kiképez felnőtteket a magas m. kir. miniszterium engedélye alapján az egyszerű és kétfős könyvvitelben, kereskedelmi levelezés, szép és helyesírásban, valamint a magyar és német nyelvben. Hölveknék külön oktatás. Vidékiek levélbeliug sajtíthatják el a könyvvitelt.

LEGSZEBB.....LEGJOB B.....LEGOLCSÓB A.
PAP PAP PAP
LAN LAN LAN

összehajtható vaságy 3KIVENHETŐ MATRACGAL 10Frt. IACÉLSODRONY IAGYBETÉT 5Frt.
GICHNER JÁNOS
paplan, matrác és kárpitosáru gyáros, szőnye, függöny, vasbutor stb. nagy raktára. 150
Budapest, VII. ker., Erzsébet-körút 20. sz.
Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltenek, nem tetsző áruk kicseréltenek, vagy a pénz visszaadatik.

Budapest legnagyobb szőrme bevásárlási forrása. Oriási raktár divatos Szukunsz Sztóla gallérokban. Viszont-eladónak ritka alkalom.
TSUK MIKSÁNAL, ANDRASSY-UT 31. sz. KIRÁLY-UTCA 38. sz.

Elegáns női ruhákat
készíték saját műtermemben mérték után 15 és 18 frt-ért. A 18 frtos ruhák 2 frt 50 kros divatszövegből készíttnek. — Elegáns Cibelin-Costum, reformalji és Paletó, a tőli divat dísz 15 és 18 frt. — Elegáns angol és francia Sza'ontóitettek 18-20 frt és teljebb.
Téli kabátok és Paletók, finom fekete posztóhól elegáns kivitelben 7, 8, 10, 15 frt. — P. nyolcak flanel vagy barchetból 3 frt 50 kr., 4 frt 50 kr. — Ingblo ok flanel vagy barchetból 90 kr., 1 frt 20 kr., 1 frt 40 kr. — Divat ingbluzok atlas flanelből 1 frt 90 kr., 2 frt 20. — Finom kocka és sávos szövekből 1.60-1.90 frt, 2 frt 20 kr., 2 frt 80 kr., 3 frt 80 kr. Vidéki megrendelések lelküsméretesen eszközöltenek. Mértékmegadás felőbőség, alsóbőség, ujjja hossza vagy egy jól álló derekás ajhossza beküldendő.
BRUCK ZSIGMOND
CSENGERY-UTCA 35. Andrassy-ut 61. sarok.

Figyelem! Céltünk új kedvezményt nyújt akként, hogy minden verőnek, ki 12 forintot meghaladó rendeléményt tesz, r. enjút arkepe vagy bármely tetszés szerinti kis lénykép után egy életnagyságu fényképet teljesen ingyen készit hű kivitelben, 60 cm. magassághan, csupán a díszes keretért (passe-partout), amelyben az életnagyságu fénykép foglalatik, az önköltséghűnkét, 1 frt 50 krt számítunk.
Az ipar 12 forint 1 darab összecukható vaságy acélsodrony-betétől, 3-rétű matracoal és terítővel.
csodája! 12 forint 50 krajódr egy darab selyempaplan fudorral és zsebbel, minden színben, 125 cm. széles, 130 cm. hosszú.
Megrendelhető csakis
GICHNER CESTVÉREK BUDAPEST, Múzeum-körút 27.
Paplan- és matraccgyár, szőnyeg- és vasbutorraktár.
Árjegyzéket bérmentve és ingyen küldünk.

I. Angol férfi- és gyermekruha-áruház.
Olcsó, szolid árak!
Pontos kiszolgálás!
Saját készítményű férfi- és gyermekruha áruháza.
Magyar gyártmány!
ASZÓDI S. * és TÁRSA
férfiszabó-mester.
VIII., Kerepesi-ut 41. (Adria-szálló épület.)
Nagy választék angol és francia divatkeimekben. Mérték szerinti megrendeléseket az általánosan elismert 14 frt árakban a leguabb divatkeimekből készíttetnek. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltenek. 126

Bámulatos egy «Columbia» grafoton hangtisztasága és tiszta hangkijetése, erőssége! «Columbia» lemezek utólréhetetlenek!! Párisi világkiállításon «Grand Prix»-el kitüntette. — Kis lemez K 2.50, nagy lemez K 5.—, «Columbia» (Harguss) hengerek K 1.75.

Telefon 62-88. Telefon 62-88.
Wiegand és Társa
BUDAPEST, VIII., Aggteleky-utca 17. sz.

Uj! „Figyelem” Uj!
Légszesz öngyújtók, garantált 10.000 gyújtás; olcsó légszesz- és villanycsillárok, légszesz- és fűtőkályhák, bádagos, légszesz, vízvezeték és villanyfelszerelések jutányos áron eszközölök **Benedek Hermann** Budapest, üzlet és raktár: Nádor-utca 11., műhely: Eötvös-utca 51. szám.

Szájpadlás nélküli fogsorok.
Szájpadlás nélküli műfogak feleslegessé teszik az inylemez használatát. Hygienicus fogsort ezen elnevezése alatt kikészítök magam készítek. Saját rendszerem szerint. És ezen fogsort a szájból kivenni nem kell. Hygienicus fogssorral néhány perc mulva tökéletesen beszélni és rágni lehet.
Egyedüli specialista a szájpadlás nélküli hygienicus fogsorok készítésében:
Id. PROHÁSZKA HENRIK
Budapest, VII. ker., Király-utca 15. szám.
Vidékiek a műfog elkészítését előre való bejelentés után megvárhatják. Kautsukba foglalt műfogakat 2 frttól, teljes fogssorokat 40 frttől. Mindennemű munkálatomért 10 évi jótállást vállalok. Rosszul működő fogssorokat átalakítok, szájpadlást szabadon nagyóra. 245

BÜTOROK a legegyszerűbből a legfinomabb kivitelig legjutányosabban kaphatók ugy készpénzért, mint részletfizetésre **EHRENTREU és FUCHS** testvéreké! Budapest, VI., Teréz-körút 8. (Andrassy-ut közelében). Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.